

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

“ЗАТВЕРДЖУЮ”  
Завідувач кафедри  
Ірина АЛБУЛ  
“ \_\_\_ ” \_\_\_\_\_ 202\_ року

*Проект робочої програми*

## **РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

### **ВВ 1.03. ЛЮДИНА В СУЧАСНОМУ СОЦІУМІ**

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність: 053 Психологія

Освітня програма: Психологія

Робоча програма «Людина в сучасному соціумі» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю 053 Психологія денної та заочної форм навчання.

Розробник: Ісаченко Вікторія Павлівна, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, кандидат педагогічних наук.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи

Протокол № \_\_ від “\_\_” \_\_\_\_\_ 202\_ року

Завідувач кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи

\_\_\_\_\_ Ірина АЛБУЛ  
(підпис)

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні науково-методичної комісії факультету соціальної та психологічної освіти

Протокол № \_\_ від “\_\_” \_\_\_\_\_ 202\_ року

Голова науково-методичної комісії факультету соціальної та психологічної освіти

\_\_\_\_\_ Галина БОНДАРЕНКО  
(підпис) (прізвище та ініціали)

Пролонговано:

на 20\_\_/20\_\_ н. р. \_\_\_\_\_ (підпис) (ПІБ) «\_\_» \_\_\_\_ 20\_\_ р., протокол № \_\_

на 20\_\_/20\_\_ н. р. \_\_\_\_\_ (підпис) (ПІБ) «\_\_» \_\_\_\_ 20\_\_ р., протокол № \_\_

на 20\_\_/20\_\_ н. р. \_\_\_\_\_ (підпис) (ПІБ) «\_\_» \_\_\_\_ 20\_\_ р., протокол № \_\_

на 20\_\_/20\_\_ н. р. \_\_\_\_\_ (підпис) (ПІБ) «\_\_» \_\_\_\_ 20\_\_ р., протокол № \_\_

## 1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	Вільного вибору	Вільного вибору
Мова викладання, навчання та оцінювання	Українська	Українська
Загальний обсяг у кредитах ЄКТС / годинах	4/120	4/120
Курс	2	2
Семестр	3	3
Кількість змістових модулів із розподілом:	2	2
Обсяг кредитів	4	4
Обсяг годин, у тому числі:		
Аудиторні:	40	10
Лекційні	20	4
Семінарські / Практичні	20	6
Лабораторні	-	
Самостійна робота	68	98
Індивідуальні завдання	12	12
Форма семестрового контролю	Залік	Залік

## 2. Мета й завдання навчальної дисципліни

2.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Людина в сучасному соціумі» є ознайомлення студентів з такими поняттями як «соціум», «суспільство», «особистість», «індивід», «культура», «екологія», «етикет»; надання необхідних знань щодо поведінки в діловій сфері, мистецтвом організації соціально взаємодії у суспільстві, вмінням створити позитивну атмосферу в стосунках з іншими людьми тощо.

2.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Людина в сучасному соціумі» є

- формувати у студентів уявлень про саму сутність людини та суспільства як соціальних феноменів сучасної цивілізації;
- засвоєння категоріального апарату курсу, понятійної бази, яка складає теоретичний фундамент і розкриває зміст і сутність сучасних соціальних проблем;
- сприяти студентам у власному самовизначенні, тобто усвідомленні свого місця, з'ясуванні своєї ролі та своїх можливостей у суспільстві, вироблення власного ставлення до суспільства і самих себе як частки цього суспільства;

- послідовне втілення загальнолюдських цінностей, формування полікультурності і плюралізму мислення людини сучасної доби, розвиток творчих здібностей, критичного та конструктивного мислення;
- формувати у студентів розуміння важливості етичних принципів та норм спілкування для культурного розвитку людини;
- підготовка студентів до свідомої активної професійної діяльності.

### **Компетентності:**

Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

**Soft Skills:** презентаційні навички (самопрезентація, уміння вести переговори); саморозвиток; вміння аргументувати свою думку; креативність мислення; логічність мислення; етичні навички; управління інформацією; управління соціальними ресурсами.

### **3. Результати навчання за дисципліною**

Очікувані результати навчання:

Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

## **4. Програма навчальної дисципліни**

### **Змістовий модуль 1.**

#### **Вплив середовища на розвиток і формування особистості у сучасному суспільстві.**

### **Тема 1. Феномен людини у сучасному суспільстві**

Людина у сучасному суспільстві. Феномен людини. Теорії походження. Людина як біологічна та соціальна істота. Суспільство як об'єкт соціально-політичних перетворень.

**Тема 2. Соціальні групи як інститути соціалізації особистості, та роль і місце в них індивіда.**

Індивід у соціальних структурах суспільства. Соціальні інститути суспільства і соціальні організації. Інститут сім'ї в соціальній структурі суспільства. Сімейне виховання в різні періоди розвитку суспільства.

### **Тема 3. Соціальні та глобальні проблеми сучасного суспільства.**

Хвороби XXI ст. (різного роду узалежнення). Злочинність як проблема суспільства. Фобії як сучасна проблема у суспільстві. Сирітство як сучасна проблема суспільства. Статева деморалізація неповнолітніх як проблема сучасного суспільства. Демографічна проблема сучасного суспільства.

**Тема 4. Основні фактори розвитку та становлення дитини у сучасному соціумі.**

Поняття про розвиток дитини. Розвивальне середовище як педагогічна категорія. Біологічні чинники, їх вплив на розвиток дитини. Соціальні чинники, їх вплив на розвиток дитини. Вплив середовища на розвиток дитини.

## **Змістовий модуль 2.**

### **Особистість як визначальний фактор розвитку сучасного соціуму**

#### **Тема 5. Основи правового статусу людини і громадянина України.**

Сучасна концепція прав людини та її відображення в Конституції України. Громадянство України. Основні права, свободи та обов'язки людини і громадянина. Гарантії прав і свобод людини і громадянина

**Тема 6. Етико-екологічна культура сучасного суспільства та її роль в професії соціальної сфери**

Поняття «екологічна культура». Сучасний екологічний стан в Україні. Екологічна культура і екологічне виховання. Поняття «здоров'я» та його складових. Основи раціонального харчування. Мистецтво організації побуту.

**Тема 7. Професійне становлення особистості як необхідна умова прогресивного розвитку суспільства**

Поняття «професійне становлення особистості» у сучасному суспільстві. Професійна реалізація особистості в сучасних умовах. Професійне становлення фахівця психологічної служби. Історія виникнення професії.

**Тема 8. Роль і місце міжособистісної комунікації у процесі становлення особистості у сучасному соціумі.**

Міжособистісна комунікація та її особливості. Вербальна і невербальна комунікація. Бар'єри спілкування. Культура спілкування особистості в сучасному суспільстві. Культура телефонного діалогу. Правила ввічливості у громадських місцях. Комунікативні особливості діяльності в професії соціально-психологічної сфери.

### Тема 9. Саморозвиток та самореалізація особистості як передумова розвитку суспільства.

Поняття «саморозвитку» та «самореалізації» особистості. Успішна навчальна діяльність як рушійна сила розвитку суспільних процесів.

Суспільно важливі особистісні якості індивіда. Саморозвиток та самореалізація у професійній сфері. Уникнення та подолання стресових ситуацій у сучасному соціумі.

### Тема 10. Стереотипи та їх роль у житті людини і суспільства

Види стереотипів(гендерні, соціальні, політичні). Властивості і функції стереотипів. Роль соціальних стереотипів у сприйнятті людиною людини.

## 5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
<b>Модуль 1</b>													
<b>Змістовий модуль 1.</b>													
<b>Вплив середовища на розвиток і формування особистості у сучасному суспільстві</b>													
Тема 1. Феномен людини у сучасному суспільстві		2	2			7						10	
Тема 2. Соціальні групи як інститути соціалізації особистості, та роль і місце в них індивіда.		2	2			7						10	
Тема 3. Соціальні та глобальні проблеми сучасного суспільства.		2	2			7		2	2			10	
Тема 4. Основні фактори розвитку та становлення дитини у сучасному соціумі.		2	2			7						10	
Разом за змістовим модулем 1		8	8			28		2	2			40	
<b>Змістовий модуль 2. Особистість як визначальний фактор розвитку сучасного соціуму</b>													
Тема 5. Основи правового статусу людини і громадянина України.		2	2			7						10	
Тема 6. Етико-екологічна культура сучасного суспільства та її роль в професії соціальної сфери		2	2			7						10	
Тема 7. Професійне становлення особистості як необхідна умова прогресивного розвитку суспільства		2	2			7		2	2			10	

Тема 8. Роль і місце міжособистісної комунікації у процесі становлення особистості у сучасному соціумі.		2	2			7						10	
Тема 9. Саморозвиток та самореалізація особистості як передумова розвитку суспільства.		2	2			7			2			10	
Тема 10. Стереотипи та їх роль у житті людини і суспільства		2	2			5						8	
Разом за змістовим модулем 2		12	12			40		2		4			58
Модуль 2													
ІНДЗ						12						12	
Усього годин	120	20	20			12	68	120	4	6		12	98

## 6. Теми семінарських занять

№ п/п	Теми занять	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Феномен людини у сучасному суспільстві	2	2
2	Тема 2. Соціальні групи як інститути соціалізації особистості, та роль і місце в них індивіда.	2	
3	Тема 3. Соціальні та глобальні проблеми сучасного суспільства.	2	
4	Тема 4. Основні фактори розвитку та становлення дитини у сучасному соціумі.	2	
5	Тема 5. Основи правового статусу людини і громадянина України.	2	2
6	Тема 6. Етико-екологічна культура сучасного суспільства та її роль в професії соціальної сфери	2	
7	Тема 7. Професійне становлення особистості як необхідна умова прогресивного розвитку суспільства	2	
8	Тема 8. Роль і місце міжособистісної комунікації у процесі становлення особистості у сучасному соціумі.	2	2
9	Тема 9. Саморозвиток та самореалізація особистості як передумова розвитку суспільства.	2	
10	Тема 10. Стереотипи та їх роль у житті людини і суспільства.	2	
	<b>Всього</b>	<b>20</b>	<b>6</b>

## 7. Самостійна робота

№ п/п	Теми занять	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Феномен людини у сучасному суспільстві	7	10
2	Тема 2. Соціальні групи як інститути соціалізації особистості, та роль і місце в них індивіда.	7	10
3	Тема 3. Соціальні та глобальні проблеми сучасного суспільства.	7	10
4	Тема 4. Основні фактори розвитку та становлення дитини у сучасному соціумі.	7	10
5	Тема 5. Основи правового статусу людини і громадянина України.	7	10
6	Тема 6. Етико-екологічна культура сучасного суспільства та її роль в професії соціальної сфери	7	10
7	Тема 7. Професійне становлення особистості як необхідна умова прогресивного розвитку суспільства	7	10
8	Тема 8. Роль і місце міжособистісної комунікації у процесі становлення особистості у сучасному соціумі.	7	10
9	Тема 9. Саморозвиток та самореалізація особистості як передумова розвитку суспільства.	7	10
10	Тема 10. Стереотипи та їх роль у житті людини і суспільства.	5	8
	<b>Всього</b>	<b>68</b>	<b>98</b>



## 9. Індивідуальні завдання

### (Індивідуальне навчально-дослідне завдання)

Розробити перспективну програму особистісного саморозвитку в сучасному суспільстві, яка має містити такі структурні елементи:

1. Мету й завдання конкретизують на ближні, середні й далекі перспективи розвитку студента.
2. За якими напрямками студент має намір працювати, які особистісні якості планує формувати, розвивати, удосконалювати, усувати.
3. За допомогою чого хоче реалізувати заплановане і що використає в своїх інтересах, і як це вплине на сучасне суспільство.
4. Терміни виконання, а також терміни самоконтролю роботи над собою.

## 9. Методи навчання

**Методи навчання:** пояснювально-ілюстративний (із застосуванням multi-media); метод проблемного викладу, частково-пошуковий, дослідницький, дискусійний, метод ділової гри.

Методи навчання (МН):

МН 1 – проблемна лекція;

МН 2 – частково-пошуковий метод;

МН 3 – репродуктивний метод;

МН 4 – метод дискусії;

МН 5 – складання структурно-логічної схеми;

МН 6 – проблемне навчання;

## 10. Методи контролю

Методи усного контролю, методи письмового контролю, методи практичного контролю, дидактичні тести, спостереження, розв'язання проблемних ситуацій.

Методи оцінювання (МО):

МО 1 – усне опитування;

МО 2 – письмове опитування;

МО 3 – тестування.

## 11. Критерії оцінювання результатів навчання

В УДПУ імені Павла Тичини використовується накопичувальна (100-бальна) система оцінювання сформованих компетентностей.

Заходи з оцінювання результатів навчання студента включають:

– поточний контроль здобувачів денної форми навчання, що здійснюється протягом семестру під час проведення практичних занять та оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 80 балів);

Практичні завдання поточного контролю для здобувачів заочної форми навчання презентовані в «Інструктивно-методичних рекомендаціях до організації самостійної роботи», у рубриці «Контрольні запитання та завдання до теми», на

які студент має дати відповіді письмово, що в результаті оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 80 балів).

- індивідуальне навчально-дослідне завдання (максимально 10 балів);
- контрольна робота (10 балів).

На практичному занятті здобувачі денної форми навчання можуть отримати максимальну 8 балів, а саме: за роботу на практичному занятті (максимально 5 балів), виконання завдань самостійної роботи (максимально 3 бали).

На практичних (аудиторних) заняттях здобувачі заочної форми навчання можуть отримати максимальну по 8 балів за кожну тему, максимальний бал за темами 1-4 становить 32 бали, за теми 5-7 – 24 бал, за теми 8-10 – 24 бали, а саме: за опрацювання відповідей на «Контрольні запитання та завдання до теми» (максимально 5 балів), та виконання завдань самостійної роботи (максимально 3 бали).

### Оцінювання виконання практичного завдання студентів денної форми навчання

Усний виступ та виконання письмового завдання, тестування	Критерії оцінювання
<b>5</b>	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.
<b>4</b>	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.
<b>3</b>	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
<b>2</b>	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів,

	недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.
<b>1</b>	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.
<b>0</b>	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

**Оцінювання виконання практичного завдання  
студентів заочної форми навчання**

Усний виступ та виконання письмового завдання, тестування	Критерії оцінювання
<b>5</b>	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.
<b>4</b>	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.
<b>3</b>	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
<b>2</b>	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

<b>1</b>	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.
<b>0</b>	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

**Критерії оцінювання завдань самостійної роботи студентів  
денної та заочної форми навчання**

<b>К-сть балів</b>	<b>Критерії оцінювання</b>
<b>3 бали</b>	Здобувач вищої освіти виконав усі завдання самостійної роботи, передбачені планом практичного заняття; форма здачі завдань повністю відповідає вимогам; результати самостійної роботи презентує вичерпно та впевнено, дає аргументовані та переконливі відповіді на уточнюючі запитання; в усному та писемному мовленні дотримується стилістичних, орфографічних та пунктуаційних правил.
<b>2 бали</b>	Здобувач вищої освіти більшу частину (наприклад 2 завдання з трьох запропонованих) завдань самостійної роботи, передбачені планом практичного заняття; форма здачі завдань частково не відповідає вимогам; результати самостійної роботи презентує вичерпно та впевнено, дає аргументовані та переконливі відповіді на уточнюючі запитання; в усному та писемному мовленні допускає незначні помилки стилістичних, орфографічних та пунктуаційних правил.
<b>1 бал</b>	Здобувач вищої освіти виконав не всі завдання самостійної роботи, передбачені планом практичного заняття; форма здачі завдань не відповідає вимогам; результати самостійної роботи презентує з труднощами, не може дати відповідь на уточнюючі запитання; в усному та писемному мовленні допускаються стилістичні, орфографічні та пунктуаційні помилки.
<b>0 балів</b>	Здобувач не виконав завдання самостійної роботи.

**Оцінювання виконання *індивідуального навчально-дослідного завдання (ІНДЗ)*  
здобувачів денної та заочної форми навчання**

Оцінка з ІНДЗ є обов'язковим балом, який враховується під час підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів з дисципліни.

<b>№ з/п</b>	<b>Критерії оцінювання</b>	<b>Кількість балів</b>
1.	Якість оформлення ІНДЗ	0–2

2.	Наповненість перспективної програми особистісного саморозвитку (наявність усіх структурних елементів)	0–2
3.	Самостійний і творчий підхід до створення програми	0–2
4.	Грамотність тексту	0–2
5.	Своєчасність здачі ІНДЗ	0–2
<b>Загальна кількість балів</b>		<b>10</b>

Студент також має можливість **перезарахування балів** (інші види робіт) за наявності результатів навчання, отриманих у **неформальній освіті** (стажування, тренінги, участь у конференціях, семінарах та ін.) та інформальній освіті (самоосвіта).

Інформація про ресурси для неформальної освіти, процедуру визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, розміщена на сайті факультету соціальної та психологічної освіти (<https://cutt.ly/eZgmfn5>).

Дотримання принципів та правил академічної доброчесності передбачає самостійне виконання завдань до практичних занять, завдань самостійної роботи, завдань до ІНДЗ, підготовки до підсумкового контролю, визначених Кодексом академічної доброчесності Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, [Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини](#), [Законом України «Про авторське право і суміжні права»](#), [методичними рекомендації щодо дотримання принципів академічної доброчесності на факультеті соціальної та психологічної освіти УДПУ імені Павла Тичини](#).

### Критерії оцінювання результатів навчання (знань, умінь, навичок та компетентностей)

Оцінки	Теоретична підготовка	Практичні уміння і навички
<b>Високий, А, 90 – 100, відмінно</b>	Здобувач має глибокі, міцні і системні знання навчальної дисципліни, вмє синтезувати знання із окремих тем; використовує здобуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях, здатний вирішувати проблемні питання. Відповідь Здобувача відрізняється точністю формулювань, логікою, системністю узагальненості знань.	Здобувач самостійно орієнтується в потоці інформації з дисципліни; здатний проаналізувати й узагальнити отриманий результат. При підготовці до практичних занять Здобувач дотримується всіх вимог, передбачених програмою курсу. Крім того, його дії відрізняються раціональністю, вмінням оцінювати помилки й аналізувати результати.
<b>Вище середнього, середній</b>	Здобувач знає і може самостійно визначити основні ідеї і категорії навчальної	Здобувач самостійно виконує завдання, передбачені програмою дисципліни,

<p><b>В, С, 75 – 89; дуже добре, добре</b></p>	<p>дисципліни; може синтезувати знання із окремих тем, давати точні формулювання. Здобувач може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим.</p>	<p>володіє базовими навичками обґрунтувати застосування основних положень курсу, пов'язати їх із власною дослідницькою та професійною діяльністю, але не завжди здатний провести аналіз і узагальнення результату. При виконанні завдань практичних занять Здобувач може самостійно виконати роботу в повному обсязі й зробити правильні висновки</p>
<p><b>Достатній, Д, Е, 61 – 74, задовільно, достатньо</b></p>	<p>Здобувач відтворює основні поняття і визначення курсу, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення навчальної дисципліни; допускає неточні і не повні відповіді, не чітко їх формулює, робить окремі помилки у відповіді, але може їх усунути під керівництвом викладача, недостатньо володіє термінологією.</p>	<p>Здобувач може виконувати найпростіші завдання, але не спроможний самостійно висвітлити загальні питання; робить висновки, але не розуміє як застосувати теоретичний матеріал у науково-дослідницькій та професійній діяльності.</p>
<p><b>Початковий, Fх, F 1 – 60, незадовільно</b></p>	<p>Відповідь здобувача при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями щодо курсу, який вивчається. У відповіді цілком відсутня самостійність. Здобувач знайомий лише з деякими основними поняттями та визначеннями курсу, з допомогою викладача може</p>	<p>Допускає істотні помилки, невпевнено, з великими утрудненнями виконує практичні завдання.</p>

	сформулювати лише деякі основні положення.	
--	--	--

**12. Розподіл балів, які отримують студенти  
денної форми навчання**

Модуль I										Модуль II ІНДЗ	МК	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10			
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	10	10	100

**Розподіл балів, які отримують студенти  
заочної форми навчання**

Модуль I										Модуль II ІНДЗ	МК	Сума
Практичне заняття 1				Практичне заняття 2			Практичне заняття 3					
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10			
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	10	10	100
32				24			24					

**Шкала оцінювання: національна та ЄКТС**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	
82-89	добре	
75-81		
69-74		
60-68	задовільно	
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-35	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

### 13. Методичне забезпечення

Опорні конспекти лекцій; плани практичних занять, інструктивно-методичні рекомендації до організації самостійної роботи, навчальна платформа Moodle, набір соціальних ситуацій для обговорення та розв'язання, інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (ІКНМЗД); нормативні документи; вітчизняні та міжнародні законодавчі документи; ілюстративні матеріали.

### 14. Рекомендована література

#### Основна

1. Ісаченко В. П. Людина в сучасному соціумі: навч. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; уклад. В. П. Ісаченко. Вид. 2-ге, допов. та переробл. Умань: Візаві, 2021. 210 с.
2. Піроженко Т. О. Соціально значущі цінності в життєдіяльності майбутнього школяра. К.: Слово, 2017. 30 с.
3. Реалії вибору дитиною соціально значущих цінностей Кол. авт.: Т. О. Піроженко, С. О. Ладивір, І. І. Карабаєва. К.: Слово, 2017. 63 с.

#### Допоміжна

1. Інструктивно-методичні рекомендації до організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю 053 Психологія денної та заочної форм навчання з навчальної дисципліни «Людина в сучасному соціумі». / Уклад. В. П. Ісаченко. Умань. 2023. 70 с.

3. Енциклопедія молодіжної роботи / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад.: Ісаченко В., Левченко Н., Коляда Н. та ін. Київ : 2022. 130 с.

4. Морщакова О.С. Людина в сучасному соціумі. Навчально-методичні матеріали. Тернопільський національний економічний університет. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/559/1/%D0%BB%D1%8E%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D0%B0%20%D1%83%20%D1%81%D1%86%D1%87%D0%B0%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%83%20%D1%81%D0%BE%D1%86%D1%96%D1%83%D0%BC%D1%96.pdf>

5. Онищенко В. Д. Людина і суспільство: навчально-методичний посібник для викладачів професійно–технічних навчальних закладів. URL: [https://lib.iitta.gov.ua/9964/1/%D0%9E%D0%BD%D0%B8%D1%89%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20\(1\).pdf](https://lib.iitta.gov.ua/9964/1/%D0%9E%D0%BD%D0%B8%D1%89%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20(1).pdf)

6. Соціальний розвиток : навч. посіб. / Гавриленко Іван Миколайович, Недюха Микола Петрович, Яковенко Юрій Іванович ; Київський нац. ун-т імені Тараса Шевченка, Таврійський нац. ун-т імені В. І. Вернадського. Стер. вид. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 579, [1] с. Бібліогр.: до кожної глави.

7. Бовкун О.А. Соціальна і демографічна статистика. Навчальний посібник. Умань. Візаві. 2019. 160 с.



8. Гендерний паспорт міста Умані : навч.-метод. довідник / Кучер Галина Михайлівна, Кравченко Оксана Олексіївна ; [рец.: Расказова О. І., Кулик М. О., Кочубей Т. Д.] ; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань : Ямчинський О. В., 2021. 179, [1] с. : табл., рис. Бібліогр.: с. 178-179.

9. Зозуляк-Случик Р. Основи соціалізації особистості. Навчальний посібник. Івано-Франківськ: НАІР. 2021. 222 с. URL: [http://lib.pu.if.ua:8080/bitstream/123456789/12000/1/%D0%9D%D0%90%D0%92%D0%A7%20%D0%9F%D0%9E%D0%A1%D0%86%D0%91\\_%D0%97%D0%BE%D0%B7%D1%83%D0%BB%D1%8F%D0%BA-%D0%A1%D0%BB%D1%83%D1%87%D0%B8%D0%BA.pdf](http://lib.pu.if.ua:8080/bitstream/123456789/12000/1/%D0%9D%D0%90%D0%92%D0%A7%20%D0%9F%D0%9E%D0%A1%D0%86%D0%91_%D0%97%D0%BE%D0%B7%D1%83%D0%BB%D1%8F%D0%BA-%D0%A1%D0%BB%D1%83%D1%87%D0%B8%D0%BA.pdf)

10. Рудкевич Н.І. Методика соціально-педагогічної роботи : навчально-методичний посібник / Н. І. Рудкевич. Львів: Растр-7, 2021. 324 с. URL: <https://pedcollege.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/Rudkevych-N.-pidruchnyk.pdf>

11. Соціальна філософія: навч. посіб. для самост. роботи аспірантів / В. О. Ананьїн, В. В. Горлинський, О. О. Пучков, О. В. Уваркіна ; за ред. д. філос. н., проф. В. О. Ананьїна. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021. 299 с. URL: [https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/57042/1/Sotsialna\\_filosofiaa\\_Navch\\_posib.pdf](https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/57042/1/Sotsialna_filosofiaa_Navch_posib.pdf)

12. Соціально-психологічні ресурси розвитку громадянської компетентності майбутніх педагогів : практичний посібник / С. І. Позняк, М. Ю Сидоркіна, І. В. Остапенко, А. О. Краснякова, О. М. Скнар ; за наук. ред. С. І. Позняк ; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. – Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2022.

13. Соціологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів / В.І.Волович, М.І.Горлач, В.Г.Кремень та ін. 6-те вид. Київ : Центр учбової літератури, 2019. – 808 с.

14. Теоретичні напрями соціальної психології: навч. посібник / М. М. Слюсаревський, Н. В. Хазратова. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2020. 104 с.

15. Українське суспільство в умовах війни. 2022: Колективна монографія / С. Дембіцький, О. Злобіна, Н. Костенко та ін.; за ред. член.-кор. НАН України, д. філос. н. Є. Головахи, д. соц. н. С. Макеєва. Київ: Інститут соціології НАН України, 2022. 410 с. URL: <https://i-soc.com.ua/assets/files/monitoring/maket-vijna...2022dlya-tipografiiivse.pdf>

16. Філософія освіти : навчальний посібник. – 2-ге видання / за наук. ред. академіка В. П. Андрущенко [та ін.]. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2021. 348 с. URL: [https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/33916/Filosofiaa%20Osvity\\_2021.pdf;jsessionid=CDE9A98E6E30AD5E6F1C1EEF447A764F?sequence=1](https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/33916/Filosofiaa%20Osvity_2021.pdf;jsessionid=CDE9A98E6E30AD5E6F1C1EEF447A764F?sequence=1)